

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства соціальної політики України
„Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на
виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та
залізорудних гірничо-збагачувальних комбінатах”

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв’язати шляхом державного регулювання:

Опрацювання Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізорудних гірничо-збагачувальних комбінатах пов’язано з тим, що за останні роки спостерігається негативна тенденція щодо підвищення рівня травматизму, так за статистичною звітністю Держпраці кількість травмованих:

в металургійній галузі за 8 місяців 2018 року складає 158 працівників, за 8 місяців у 2017 року 169, з них смертельно травмовано у 2018 році 14 працівників, у 2017 році 8;

в гірничорудній і нерудній галузі за 8 місяців 2018 року складає 122 працівника, за 8 місяців у 2017 року 115, з них смертельно травмовано у 2018 році 13 працівників, у 2017 році 4;

Також, супутнім чинником є необхідність наближення нормативно-правових актів з охорони праці у відповідність до міжнародно-правових зобов’язань України у сфері європейської інтеграції, передбачених Угодою про асоціацію, та до права ЄС.

Причини виникнення проблеми:

В Україні відсутні єдині, актуальні вимоги щодо забезпечення працівників під час виконання робіт підвищеної небезпеки належними, безпечними і здоровими умовами праці.

Підтвердження важливості проблеми:

Прийняття проекту акта надасть можливість визначити єдині вимоги щодо забезпечення працівників під час виконання робіт підвищеної небезпеки належними, безпечними і здоровими умовами праці. Необхідність запобігання нещасним випадкам і травматизму, що виникають внаслідок професійної діяльності. Державна політика в галузі охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням. Отже, регулювання відносин у цій сфері належить безпосередньо до компетенції відповідних органів держави.

Показники існування та масштабу проблеми

Назва показника	Одиниця виміру	Значення	Джерело даних
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов’язаних з дією акта, – не прогнозується;	Грн.	00	Держстат

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	-
Громадяни	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	-

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою ринкових механізмів:

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки пов'язана безпосередньо з охороною життя та здоров'я працівників, тому потребує вирішення шляхом державного регулювання. Положення, викладені в проекті наказу, мають загальнообов'язковий характер і не можуть затверджуватися локальними актами суб'єктів господарювання.

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою діючих регуляторних актів:

В Україні відсутній актуалізований комплексний нормативно-правовий акт, який регулював би застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах.

II. Цілі державного регулювання

Цілі державного регулювання, безпосередньо пов'язані з розв'язанням проблеми:

Основними цілями його прийняття є встановлення єдиних вимог до організації під час виконання робіт підвищеної небезпеки суб'єктами господарювання шляхом запровадження заходів щодо сприяння поліпшенню охорони праці, а також запобіганню нещасним випадкам і травматизму, що виникають внаслідок професійної діяльності.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе. Чинне на цей час в Україні Положення про застосування нарядів-допусків при виконанні робіт підвищеної небезпеки на підприємствах та в організаціях Міністерства металургії СРСР, затверджене Міністерством металургії СРСР 20.06.1990, не відповідає

	<p>вимогами Закону України „Про правонаступництво України”, Постанови Верховної Ради України від 12 вересня 1991 року № 1545 „Про порядок тимчасової дії на території України окремих актів законодавства Союзу РСР”. Чинний акт встановлює вимоги лише для металургійної галузі, не в повній мірі відповідає вимогам законодавства ЄС та істотно ускладнює роботу органів державного нагляду за охороною праці в частині забезпечення безпеки та охорони праці та негативно позначається на діяльності суб’єктів господарювання.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняття цього регуляторного акта дозволить врегулювати відносини у сфері охорони праці під час застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах та в повній мірі відповідатиме вимогам законодавства ЄС. Прийняття акта сприятиме зниженню виробничого травматизму та професійної захворюваності під час виконання робіт підвищеної небезпеки при здійсненні господарської діяльності суб’єктами господарювання. Економічна ефективність полягатиме у зменшенні витрат, пов’язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої зазначеними причинами.</p>
Альтернатива 3	Не передбачено

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров’я працівників або у разі їх смерті.

Альтернатива 2	<p>Зменшення витрат на розслідування нещасних випадків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виплати по лікарняним листкам за період хвороби після травми; - відшкодування шкоди у разі стійкої втрати працездатності або у разі смерті працівника; - зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування; - зменшення витрат на реабілітацію осіб, які отримують травми; - зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. <p>Удосконалення нормативно-правової бази. Розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу асоційованого члена ЄС.</p>	<p>Зниження витрат в зв'язку зі зниженням травматизму. Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Так, за 8 місяців 2018 року травмувалося 280 осіб у тому числі 27 смертельно.</p>
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм. Втрата близьких та рідних.
Альтернатива 2	Підвищення рівня безпеки праці та здоров'я громадян; зменшення особистих витрат в зв'язку з погіршенням стану здоров'я; зниження рівня моральної шкоди.	Відсутні.
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Альтернатива 1

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	4327	0	0	0	4327
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,00%	0%	0%	0%	100,00%

Альтернатива 2

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	4327	0	0	0	4327
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,00%	0%	0%	0%	100,00%

Альтернатива 3

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	4327	0	0	0	4327
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	100,00%	0%	0%	0%	100,00%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Прямі та непрямі витрати пов'язані з підвищенням рівнем травматизму та профзахворювань в зв'язку з відсутністю нормативного акту, зниження іміджу підприємств в конкурентному просторі.

Альтернатива 2	Зменшення витрат за рахунок: організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення рівня травматизму та гострих професійних захворювань, отруєнь; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення технологічного процесу; заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції	За статистичними даними Держпраці за формою 3-НД у 2018 році кількість в металургійній та в гірничорудній галузях складає 4327 суб'єктів господарювання. Суми витрат на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо) на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за 1 рік – 50 грн. і за 5 років – 50 грн. , сумарні 216350 гривень (згідно додатку 2).
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Оцінка сумарних витрат за альтернативами

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	216350 за 1 рік
Альтернатива 2	216350 за 5 років
Альтернатива 3	не передбачено

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 - цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Альтернатива 2	3 - цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 3	Держава: Не передбачено Громадяни: Не передбачено Суб'єкти господарювання: Не передбачено	Держава: Не передбачено Громадяни: Не передбачено Суб'єкти господарювання: Витрати: Не передбачено	Не передбачено
Альтернатива 2	Держава: зменшення витрат на розслідування нещасних випадків; - виплати по лікарняним листкам за період хвороби після травми; - відшкодування шкоди у разі стійкої втрати працездатності або у разі смерті працівника; - зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування; - зменшення витрат на реабілітацію осіб, які отримують травми;	Держава: Зниження витрат в зв'язку зі зниженням травматизму. Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Так, за 8 місяців 2018 року травмувалося 280 осіб у тому числі 27 смертельно. Громадяни: Відсутні Суб'єкти господарювання: Витрати: За статистичними даними Держпраці за формою 3-НД у 2018	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін деякі важливі аспекти проблеми залишаються невирішеними, що не забезпечить досягнення поставленої мети повною мірою, зокрема, в частині правового регулювання та забезпечення вимог щодо безпеки під час виконання робіт підвищеної небезпеки і приведення їх у відповідність до

	<p>- зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. Удосконалення нормативно-правової бази. Розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу асоційованого члена ЄС.</p> <p>Громадяни: Підвищення рівня безпеки праці та здоров'я громадян; зменшення особистих витрат в зв'язку з погіршенням стану здоров'я; зниження рівня моральної шкоди.</p> <p>Суб'єкти господарювання: Зменшення витрат за рахунок: організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення травматизму та гострих професійних захворювань, отруень; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення</p>	<p>році кількість в металургійній та в гірничорудній галузях складає 4327 суб'єктів господарювання. Суми витрат на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо) на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за 1 рік – 50 грн. і за 5 років – 50 грн. , сумарні 216350 гривень (згідно додатку 2).</p>	<p>чинного законодавства України про охорону праці та сучасним досягненням науки і техніки у сфері охорони праці та відповідних галузях економічної діяльності.</p>
--	---	--	---

	технологічного процесу; заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції		
Альтернатива 1	Держава: Відсутні. Громадяни: Відсутні. Суб'єкти господарювання: Відсутні.	Держава: Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Громадяни: Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм. Втрата близьких та рідних Суб'єкти господарювання: Витрати: Прямі та непрямі витрати пов'язані з підвищеним рівнем травматизму та профзахворювань в зв'язку з відсутністю Положення, зниження іміджу підприємств в конкурентному просторі.	У разі прийняття регуляторного акта встановлені цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, не збільшуючи кількість нормативно-правових актів з одного питання, зникне неврегульованість, що наявна у чинному законодавстві в сфері охорони праці щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено
Альтернатива 2	Від такої альтернативи необхідно відмовитися, оскільки сучасний стан нормативно-правового забезпечення сфери охорони праці потребує засобів, які б забезпечили його ефективний розвиток та реформування з урахуванням вимог законодавства ЄС.	Відсутні
Альтернатива 1	Зменшення витрат за рахунок: організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення травматизму та гострих професійних захворювань, отруень; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення технологічного процесу; заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції Вигоди для держави передбачаються в удосконаленні нормативно-правової бази. Вигоди для громадян полягають у підвищенні	Відсутні

	<p>рівня безпеки праці та здоров'я, а також у покращенні показників безпеки під час виконання робіт підвищеної небезпеки.</p> <p>Вигоди для суб'єктів господарювання полягають у зниженні рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності.</p>	
--	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запропоновані механізми регуляторного акта, за допомогою яких можна розв'язати проблему:

Проектом наказу передбачається затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатах, які встановлюють відповідні вимоги у сфері охорони праці: обов'язки роботодавців щодо захисту здоров'я та безпеки працівників; вимоги до застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки, зокрема під час виконання робіт підвищеної небезпеки тощо.

Таким чином дія цього проекту наказу спрямована лише на безпеку та захист здоров'я працівників під час виконання робіт підвищеної небезпеки.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта, шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційних веб-сайтах Державної служби України з питань праці і Міністерства соціальної політики України.

Заходи, які мають здійснити суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акта:

Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Проект наказу не поширюється на суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом), тому розрахунки витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва здійснено згідно з додатком 4 до

Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва) не розроблялись.

Витрати суб'єктів господарювання викладено згідно з додатком 2 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно.

Витрати на адміністрування регулювання для органу державної влади не передбачаються, а тому витрати згідно з додатком 3 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не розроблялись.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта:

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі, що дасть змогу повністю вирішити проблемні питання.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Структура запропонованого регуляторного акта розроблена з урахуванням можливості доповнення або внесення змін до регуляторного акта у разі виникнення необхідності правового врегулювання відносин, що виникають в Україні.

Термін набуття чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

№	Назва показника	Одиниця виміру	Зараз	6 місяців	1 рік	3 роки
1	Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00
2	Розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00
3	Розмір надходжень до цільового фонду, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00
4	Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта	од.	-	4327	4327	4327

5	Розмір коштів, що витрачатимуться суб`єктами господарювання та/або фізичними особами, пов`язаними з виконанням вимог акта	грн.	-	00	00	00
6	Час, що витрачатиметься суб`єктами господарювання та/або фізичними особами, пов`язаними з виконанням вимог акта	год.	-	00	00	00
7	Рівень поінформованості суб`єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	%	-	100%	100%	100%

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі 2 аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі додаткові показники:

- кількість нещасних випадків, що сталися під час виконання робіт підвищеної небезпеки протягом року;
- кількість звернень громадян щодо порушень Положення під час виконання робіт підвищеної небезпеки;
- кількість людино-днів непрацездатності від нещасних випадків, що сталися під час виконання робіт підвищеної небезпеки протягом року (за статистичними даними Держпраці, довідка 4-ЗТ).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строки проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта:

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено до набрання чинності цього акта шляхом аналізу зауважень та пропозицій до нього, які надходитимуть від юридичних та фізичних осіб після оприлюднення зазначеного акта на офіційних сайтах Державної служби України з питань праці і Міністерства соціальної політики України.

Строки проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта:

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності даним регуляторним актом шляхом порівняння показників базового та повторного відстеження. Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться один раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

Метод проведення відстеження результативності:

Статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності:

Статистичні.

Цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні:

Представники суб'єктів господарювання та Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні.

Наукові установи, що залучатимуться для проведення відстеження:

Державна установа „Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці”.

**Заступник Міністра
соціальної політики України**

Микола Шамбір

_____ 2019 року